

Vergaderjaar 2018–2019

33 037

Mestbeleid

P

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 3 december 2018

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit¹ hebben kennisgenomen van de brief² van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 23 oktober 2018, waarin zij reageert op nadere vragen van de commissie over mestfraude en het zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn 2018–2021 van 22 juni 2018 en van de brief³ inzake de versterkte handhavingstrategie mestregelgeving van 28 september 2018.

Naar aanleiding hiervan is op 16 november 2018 een brief met nadere vragen gestuurd aan de Minister.

De Minister heeft op 3 december 2018 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde nader schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat/
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
De Boer

¹ Samenstelling:

Nagel (50PLUS) Ten Hoeve (OSF), Huijbregts-Schiedon (VVD), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Schaap (VVD), Flierman (CDA), Ester (CU), Kok (PVV) (*vice-voorzitter*), Gerkens (SP) (*voorzitter*), Atsma (CDA), N.J.J. van Kesteren (CDA), Reuten (SP), Pijlman (D66), Prast (D66), Van Rij (CDA), Schalk (SGP), Schnabel (D66), Verheijen (PvdA), Klip-Martin (VVD), Overbeek (SP), De Bruijn-Wezeman (VVD), Van der Sluijs (PVV), Van Zandbrink (PvdA), Fiers (PvdA), Aardema (PVV), Binnema (GL)

² Zie verslag nader schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 2018–2019, 33 037, O.

³ *Kamerstukken I*, 2018–2019, 33 037, N.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT/LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Den Haag, 16 november 2018

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief⁴ van 23 oktober 2018, waarin u reageert op nadere vragen van de commissie over mestfraude en het zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn 2018–2021 van 22 juni 2018 en van uw brief⁵ inzake de versterkte handhavingsstrategie mestregelgeving van 28 september 2018. De leden van de fractie van **PvdA** hebben naar aanleiding hiervan nog enkele nadere vragen. De leden van de fracties van **SP** en **GroenLinks** sluiten zich bij deze vragen aan.

Op 22 juni 2018 zijn onder meer door de leden van de **PvdA**-fractie nadere vragen gesteld over aanpak mestfraude en zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn, waaronder vraag 20:

«De leden van de PvdA-fractie constateren dat u geen duiding hebt kunnen geven van de omvang van de mestfraude. U stelt in uw brief⁶ van 22 december 2017 dat u gaat verkennen hoe de fraudeprikkel verder kan worden weggenomen. Kunt u inzicht geven in het te verkrijgen voordeel van de fraudepraktijken, bijvoorbeeld met enkele voorbeelden van verschillende veehouderijbedrijven en -sectoren? Graag ontvangen deze leden de informatie die daarover in gesprekken met Wageningen Economic Research is opgedaan. Zij vragen u naar uw concrete ambitie waar het gaat om het terugdringen van de fraudeprikkel.»⁷

Op 23 oktober 2018 reageerde u op deze vraag met het volgende antwoord:

«Het klopt dat ik geen duiding kan geven van de omvang van de fraude omdat dit verborgen zit. Er zijn echter wel andere analyses mogelijk en uitgevoerd om te weten waar fraude zich voornamelijk afspeelt. Dergelijke analyses zijn de basis voor de gebiedsgerichte handhaving die onderdeel is van de versterkte handhavingsstrategie mest, die ik uw Kamer op 28 september 2018 heb toegestuurd. Onderdeel van die strategie is ook dat ik de Commissie Deskundigen Meststoffenwet heb gevraagd het economische voordeel van fraude te berekenen in relatie tot de afschrikwekkende werking van de boetes. Ik verwacht hierover voor het eind van het jaar een advies te ontvangen.»⁸

Deze leden willen u nog de nadere vraag stellen of bij het opstellen van dit advies deskundigen van het OM en het Ministerie van Justitie en Veiligheid betrokken zijn. Zo niet, bent u bereid alsnog die betrokkenheid te organiseren? Wordt met deze studie inzicht gegeven in het voordeel van de fraudepraktijken, bijvoorbeeld met enkele voorbeelden van verschillende veehouderijbedrijven en -sectoren en -gebieden, alsook in de effecten op de fraudeprikkel van verschillende mate van reductie van de mestproductie? Zo niet, bent u bereid dat alsnog te doen? Tot slot vragen de leden van de PvdA-fractie of u bereid bent dit advies aan de Eerste Kamer te zenden.

⁴ Zie verslag nader schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 2018–2019, 33 037, O.

⁵ *Kamerstukken I*, 2018–2019, 33 037, N.

⁶ *Kamerstukken I*, 2017–2018, 33 037, J.

⁷ Zie verslag nader schriftelijk overleg, *Kamerstukken I*, 2018–2019, 33 037, O, blz. 21.

⁸ Ibidem.

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 29 november 2018.

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
A.M.V. Gerkens

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 december 2018

Hierbij stuur ik u de beantwoording van de nadere vragen inzake mestfraude van de leden van de PvdA-fractie, waarbij de leden van de fracties van SP en GroenLinks zich hebben aangesloten (brief van 16 november 2019, 162284.04u).

De leden van de PvdA-fractie vragen of bij het opstellen van het advies van de Commissie Deskundigen Meststoffenwet (CDM) over de afschrikwekkende werking van de hoogte van de boetes ook deskundigen van het Openbaar Ministerie en het Ministerie van Justitie en Veiligheid betrokken zijn en indien dit niet het geval is, of ik bereid ben alsnog die betrokkenheid te organiseren. Voorts vragen de leden van de PvdA-fractie of met deze studie inzicht gegeven wordt in het voordeel van de fraudepraktijken, bijvoorbeeld met enkele voorbeelden van verschillende veehouderijbedrijven en -sectoren en -gebieden, alsook in de effecten op de fraudeprikkel van verschillende mate van reductie van de mestproductie en indien dit niet het geval is, of ik bereid ben dat alsnog te doen. Tot slot vragen de leden van de PvdA-fractie of ik bereid ben dit advies aan de Eerste Kamer te zenden.

De Commissie Deskundigen Meststoffen is gevraagd om de ontwikkeling van de afzetkosten voor verschillende mestsoorten in beeld te brengen, deze kosten af te zetten tegen het economische voordeel van fraude met de Meststoffenwet en de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet en dit vervolgens te vergelijken met de hoogte van de op te leggen boetes zoals vermeld in de Meststoffenwet artikel 57 tot en met 59 en bijlage M van de Uitvoeringsregeling. Daarbij zal worden betrokken wat de pakkans bij benadering is geweest, zodat het daadwerkelijke economisch voordeel zo goed als mogelijk in beeld gebracht wordt. Het rapport van de CDM zal naar verwachting meer inzicht verschaffen in het economische voordeel dat met mestfraude verkregen kan worden. De mate waarin mestfraude een individueel bedrijf voordeel op kan leveren is afhankelijk van de bedrijfssituatie en de mestmarkt. Er is niet in voorzien dat in het rapport specifieke voorbeelden worden benoemd.

Ik verwacht in december 2018 een (concept)rapport te ontvangen. Ik zal het Openbaar Ministerie en het Ministerie van Justitie en Veiligheid betrekken bij het vervolg op dit rapport. Ik verwacht het rapport samen met mijn appreciatie ervan komend voorjaar 2019 naar uw Kamer te kunnen zenden.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten